

O VYUŽITÍ FRAZEODIDAKTIKY V APLIKOVANÝCH JAZYKOCH

ON THE USE OF PHRASEODIDACTICS IN APPLIED LANGUAGES

IVETA RIZEKOVÁ

Abstrakt:

Príspevok sa venuje otázkam výučby frazeológie v cudzom (francúzskom) jazyku. Napriek tomu, že sú frazeologizmy v každom jazyku neoddeliteľnou súčasťou bežnej komunikácie a hojne v nej zastúpené, v jazykovom vzdelávaní majú stále iba okrajové miesto. Frazémy a idiómy, ako ustálené slovné spojenia s preneseným významom a s určitým kultúrnym aspektom, sú často cudziemu hovoriacemu nezrozumiteľné. Inšpirujúc sa teóriou novej disciplíny - frazeodidaktiky, skúmame možnosti aplikovania princípov a postupov uľahčujúcich porozumenie frazeologických jednotiek na podmienky univerzitnej výučby, s cieľom rozvíjať sociolingvistické a prekladové zručnosti študentov a motivovať ich k učeniu sa tejto dôležitej sféry jazyka.

Kľúčové slová: frazeodidaktika, frazéma, idiómy, výučba francúzštiny.

Abstract:

The paper deals with the issues of teaching phraseology in a foreign (French) language. Despite the fact that phrasemes are an indispensable part of everyday communication and abundantly represented in every language, they still have only a marginal place in language education. Phrases and idioms, as established verbal phrases with a figurative meaning and a certain cultural aspect, are often unintelligible to foreign speakers. Taking inspiration from the theory of a new discipline - phraseodidactics, we explore the possibilities of applying the principles and procedures facilitating the understanding of phraseological units to the conditions of university teaching, with the aim of developing students' socio-linguistic and translation skills and motivating them to learn this important sphere of language.

Keywords: phraseodidactics, phraseme, idioms, foreign language teaching, teaching French.

Úvod

Pri komunikovaní v materinskom jazyku si prítomnosť frazeologizmov v reči v podstate ani neuvedomujeme. Keď však komunikujeme s rodeným hovoriacim, ktorý používa frazeologizmy podvedome v toku reči, neraz ich významu nerozumieme. Frazeologické spojenia sú častým úskalím aj pri štúdiu cudzieho jazyka, čo môže odrádzať nielen učiaceho sa, ale i učiteľa.

V súčasnosti pozorujeme, že mladí ľudia komunikujú s okolitým svetom najčastejšie prostredníctvom odkazov, krátkych správ cez smartfóny a sociálne siete, pre ktoré je typická vecnosť, stručnosť a skratkovitosť. Frazeologizmy teda používajú zriedkavo, mnohým nerozumejú ani v materinskom jazyku.

Frazeológia ako vedná disciplína si dlho hľadala svoje postavenie. Jej začlenenie najprv pod lexikológiu malo svoje opodstatnenie, keďže frazémy sú špecifickým druhom lexikálnych jednotiek. Frazémy sú však zároveň ustálenými spojeniami slov s určitými syntaktickými vzťahmi, preto iní lingvisti pokladali frazeológiu za súčasť syntaxe. Podľa J. Mlacka je frazeológia súčasťou jazyka, ale *„nezapadá do nijakej jeho čiastkovej sústavy či roviny ... obsahuje zastarané, dávne prvky jazyka, ale je aj celkom organickou zložkou živého súčasného jazyka, je ustálená ..., ale prebieha v nej oveľa viac zmien či premien ako vo väčšine iných sfér jazyka, ... v reči ju využíva aj ten najmenej rozhl'adený nositeľ jazyka, všeobecne sa zaraďuje medzi expresívne prostriedky jazyka, ale čoraz častejšie sa uplatňuje aj v reči vedy, vecného*

spravodajstva či dokonca administratívy ...“ (Mlacek, Baláková, Kováčová, 2009, s. 196). Podľa M. Ološtiaka (2011) je frazéma ustálené, obrazné, expresívno-pragmatické pomenovanie, ktoré popri pomenovacej funkcii plní aj funkciu hodnotiacu. Frazeológia tak prináša poznanie i hodnotenie, ktoré je overené skúsenosťou pokolení a ktoré v sebe ukrýva kultúrne hodnoty.

Frazeologické jednotky sú súčasťou lexikálnej zásoby, ktorá sa neustále obohacuje. Okrem historických a ľudových frazém nesúcich pečať kultúry a myslenia národa, prenikajú do nej, vďaka kontaktom s okolitými svetom, aj inonárodné frazémy. Frazémy obohacujú lexiku v bežnej komunikácii, v umeleckej literatúre, v odbornom aj politickom diskurze, v publicistickom štýle, v jazyku reklamy a pod.

Predmetom súčasného frazeologického skúmania už dávno nie sú iba teoretické otázky. Frazeológia je totiž viac ako inokedy spätá so svojimi reálnymi používateľmi, o čom svedčia okrem iného rozvíjajúce sa aplikované disciplíny: frazeodidaktika, frazeokulturológia¹, frazeotraduktológia, ktoré prinášajú zároveň nové poznanie do všeobecnej frazeologickej teórie.

V každom prirodzenom jazyku by sme našli množstvo ustálených slovných spojení, prirovnaní, prísloví, parémii, kolokácií, ktoré patria do kultúrneho a jazykového bohatstva daného spoločenstva (González-Rey, 2007, s. 7) poukazuje na to, že ustálené výrazy sú prítomné vo všetkých diskurzoch používateľov, ktorí používajú rovnaký jazykový kód, majú rovnaké vedomosti a skúsenosti. Stávajú sa tak neodmysliteľnou súčasťou jazyka, pretože „*žiadny jazyk sa bez nich nedá naučiť ani opísať*“ (Rey 2003, s. VIII). Viacerí frazeodidaktici (González-Rey, 2010) zdôrazňujú, že prirodzené a spontánne používanie frazém v diskurze je dôkazom dobrého ovládania cudzieho jazyka. Didaktickými problémami vo frazeológii sa zaoberala M. Čechová, podľa ktorej znalosť a používanie frazeologie postupne upadá, najmä medzi mladými ľuďmi. Predpokladom pre jej aktívne používanie je podľa nej široké a hlbšie humanitné vzdelanie (Baláková, Ďurčo, 2007). J. Šindelářová poukazuje na to, že do znalostných úrovní osvojenia si cudzieho jazyka sa premieta aj schopnosť aktívne a s porozumením používať frazeologické jednotky (*idem*: 114). Človek, ktorý sa chce učiť jazyk, musí vedieť pochopiť sociálne správanie národa, ktorý ním hovorí a podieľať sa na jeho kultúre.

Vyššie uvedené dôvody náš presvedčajú o dôležitosti začleňovania frazeologie do výučby cudzieho jazyka, s cieľom prehĺbovať sociolingvistickú kompetenciu učiacich sa a prinášať zároveň kultúrne a jazykové impulzy, ktoré podporia záujem mladých o frazeológiu, ktorá odráža tvorivého ducha každého národa.

Ciele a metodológia príspevku

Problematika príspevku sa nachádza na priesečníku dvoch disciplín: lingvistiky a didaktiky. Naším cieľom bude teda na jednej strane zdôvodniť význam frazeologie pri štúdiu jazyka a na druhej strane predstaviť možnosti aplikovania frazeodidaktických stratégií v cudzojazyčnom vzdelávaní na univerzite. Kým v teoretickej časti sme našli inšpiráciu v domácej a najmä zahraničnej odbornej literatúre, v druhej časti sme využili i vlastné pedagogické skúsenosti s výučbou aplikovaného francúzskeho jazyka. V príspevku si kladieme nasledovné otázky: Na akej jazykovej úrovni a v rámci ktorých predmetov sprístupňovať študentom aplikovaných jazykov frazeologickú sféru francúzskeho jazyka? Aké sú odporúčané metódy vo výučbe frazeologie?

¹ Frazeokulturológia zahŕňa teoretickú frazeológiu a aplikovanú frazeokultúru so subdisciplínami: frazeodidaktikou, frazeotraduktológiou a frazeografiou. Frazeokulturológia je interdisciplinárnym spojením teoretickej frazeologie, pragmatiky, sociolingvistiky sociolingvistiky, psycholingvistiky aj kultúry vo všeobecnosti. Prejavuje sa to v kontrastívnej lingvistike, ktorá sa zaoberá jazykmi odlišujúcimi sa geneticky, typologicky a kultúrne (Sulowska, 2013, s. 52).

Miesto frazeodidaktiky v cudzojazyčnom vzdelávaní

Osemdesiate roky 20. storočia sú kolískou didaktiky frazeológie, a to najmä vďaka nemeckým lingvistom Kühnovi, Ettingerovi, Hesskymu a Lügerovi (González-Rey, 2010, s. 2 – 3). Cieľom frazeodidaktiky je skúmať frazémy a ich význam, ale predovšetkým to, ako ich učiť a ako sa ich naučiť. Myšlienka frazeodidaktiky ako samostatnej disciplíny sa objavila však až v 21. storočí a odvtedy sa teší záujmu vedeckej verejnosti (idem). Ide teda o mladú vednú oblasť, ktorá nie je ešte dostatočne známa.

Napriek tomu, že výskum frazeológie má u nás tradíciu (uvádzame iba niektorých frazeológov – J. Mlacek, F. Miko, J. Matejčík, M. Ivanová-Šalingová, P. Ďurčo, M. Ološtiak), odborná literatúra o frazeodidaktike na Slovensku absentuje. Viac teoretických i praktických poznatkov o frazeodidaktike prinášajú zahraničné zdroje, ako napríklad od autoriek Isabely González-Rey, Moniky Sulkovskej, Marine Sioridze. Frazeodidaktika spája mnohé aspekty frazeológie, aplikovanej lingvistiky a didaktiky jazyka. Je však stále málo využívanou oblasťou štúdia (Sulowska, 2013).

V slovenskej Frazeologickej terminológii (1995) je frazeodidaktika definovaná ako metodika frazeologického vyučovania, ktorá kladie dôraz na ovládanie frazeologickej zložky spisovného jazyka v rečovej kultúre žiakov. Keďže sa prioritne zameriava na základné a stredné školy, zdôrazňuje perspektívne uplatnenie kultúry v nasledujúcom vývine osobnosti žiaka, a to v objektívnom a subjektívnom aspekte. Zatiaľ čo objektívny aspekt znamená kultivovaný opis a poznávanie, subjektívny aspekt hovoriaceho sa prejavuje v emocionálnom, angažovanom a operatívnom hodnotení.

Frazeodidaktika sa zaoberá vyučovaním akéhokoľvek prvku považovaného za frazeologickú jednotku, t. j. idiomatických výrazov, kolokácií a parémii v kontexte osvojovania si moderných jazykov (González-Rey, 2010). S frazeodidaktikou úzko súvisí aj frazeologická traduktológia, frazetraduktológia (aut. prekl. z fr. phraséotraductologie), t. j. odvetvie aplikovanej frazeológie, ktorého predmetom štúdia je preklad frazeologizmov a s ním spojené teoretické a praktické otázky (Phraseonet). Je to zároveň nový smer štúdia v rámci aplikovanej frazeológie, ktorý skúma jednak proces prenosu frazém, ako aj výsledky tohto procesu. Táto špecifická didaktika prekladu má za cieľ pripraviť budúcich prekladateľov na efektívne zabezpečenie transferu frazeológie (Sulowska, 2013, s. 228). Možno teda konštatovať, že osvojovanie si cudzieho jazyka sa dá iba ťažko oddeliť od porozumenia frazeologických jednotiek.

Frazeodidaktické princípy

Keďže sú frazeologické výrazy dôležitou súčasťou systému jazyka, treba ich začleňovať do výučby od začiatku učenia sa jazyka a rozvíjať postupne v lexikálnych a sociolingvistických zručnostiach (González-Rey, 2010). Ak chceme študentov motivovať, nemali by sme ich zahlcovať množstvom teoretických informácií, ale viac sa zamerať na aktivity, ktoré uľahčujú proces pochopenia a fixovania frazém. Účinné sú v tomto smere aktivity, pri ktorých sa využíva grafický a/alebo zvukový aspekt prejavu, rôzne spôsoby znázorňovania významových vzťahov vo frazéme. Význam vizuálneho a zvukového prvku je v tom, že uvádza idióm do spojitosti s konkrétnou situáciou, ktorú potom netreba príliš opisovať. Podľa M. Sulkovskej využívanie autentických dokumentov pomáha identifikovať ustálenú jednotku v reálnom kontexte a odlíšiť priamy význam od obrazného použitia (Sulowska, 2013, s. 243). Autentickým materiálom môže byť videodokument, rozhovor, úryvok literárneho textu (napr. románu), novinový titulok či reklamný slogan, film, horoskop atď. Zapamätanie si idiómu podporujú aj cvičenia založené na hľadaní synonym, antonym, na priradovaní výkladu významu alebo triedení podľa sémantických polí atď. Autentický učebný materiál často nesie aj kultúrnu referenciu, ktorú treba poznať, aby bola idiomatická jednotka správne chápaná a následne použitá. Využitie prekladu frazém a idiómov do materinského jazyka, resp. naopak, má tiež svoje opodstatnenie. Hľadanie významovej ekvivalencie predpokladá u študentov znalosť frazeológie v materinskom i v

cieľovom jazyku. Osvojovanie si ustálených idiomatických výrazov by malo teda prebiehať akčným prístupom, ktorý zahŕňa všetky aspekty komunikačnej kompetencie (jazykovej, sociolingvistickej a pragmatickej) (González-Rey, 2007, s. 25).

Frazeodidaktika vo výučbe francúzštiny

Mnohospektrálnosť frazeológie otvára škálu možností jej využitia vo výučbe cudzieho jazyka. V rámci aplikovanej francúzštiny (so zameraním na spoločenské vedy, cudzie jazyky a interkultúrnú komunikáciu) sa frazeológia neviaže iba na jeden vyučovací predmet či jedinú rovinu jazyka, pretože frazémy sú zaujímavé z viacerých uhlov pohľadu: lexikálno-sémantického, morfosyntaktického, štylistického, pragmaticko-komunikačného, ale i kultúrneho.

Tematickú pestrosť frazeologických jednotiek možno aplikovať vo výučbe všeobecného i odborného (napr. ekonomického) jazyka, a to v rámci lexikológie (napr. pri paradigmatických vzťahoch: frazeologická synonymia, homonymia, antonymia a polysémia). Na hodinách syntaxe sú frazeologické konštrukcie modelmi vetných či polovetných konštrukcií, podľa ktorých sa dajú vytvárať analogické spojenia. V rámci štylistiky možno skúmať výber a distribúciu frazém v jednotlivých štýloch (v hovorovom, knižnom štýle, publicistickom a i.) a ich príznakové vlastnosti a funkcie. V modernej lingvistike sa do popredia záujmu dostáva pragmatické hľadisko, to znamená hodnotiaci stránka frazém odrážajúca nielen súčasné postoje daného etnika, ale i jeho predchádzajúcich generácií. Hodiny všeobecného jazyka, reálií, literatúry, interkultúrnej komunikácie poskytujú široký priestor na osvojovanie si frazém v textoch a v kontextoch, ktoré výstižne zachytávajú skúsenosť a múdrosť národa. V neposlednom rade sa dá frazeodidaktika uplatniť na prekladových seminároch, pri porovnávaní frazém a idiémov v cudzom a materinskom, pri skúmaní sémantických významov frazeologických jednotiek a hľadaní ekvivalencie pri idiémoch.

Za hlavný prínos takéhoto interdisciplinárneho prístupu vo frazeodidaktike pokladáme vnímanie frazém a idiémov v spojitosti s komunikačnou situáciou, ich sprístupňovanie a fixovanie v kontexte s cieľom nadobudnúť schopnosť ich správne aplikovať vo konkrétnom diskurze.

Didaktizácia idiomatických výrazov

V príspevku sa zameriavame najmä na výučbu frazeologických výrazov, ktoré sa vyznačujú obraznosťou, expresívnosťou, významovou nerozložiteľnosťou a doslovnou nepreložiteľnosťou, teda idiémov. Hoci sú idiomatické výrazy a kolokácie neoddeliteľnou súčasťou bežnej komunikácie, a teda hojne zastúpené, vo vzdelávaní FLE majú stále okrajové miesto (Cavalla, Labre, 2019). V učebných plánoch a príručkách sa objavujú zriedkavo, a prevažne až od pokročilej jazykovej úrovne (idem).

Ako sme vyššie uviedli, nadobúdanie a prehlbovanie frazeologických zručností je rozsiahly a mnohoaspektový proces, preto sa domnievame, že by sa mal kontinuálne rozvíjať na všetkých stupňoch vzdelávania. V rámci univerzitnej výučby, ktorá nadväzuje na predchádzajúce jazykové vedomosti študentov, je možné viac rozvíjať chápanie idiomatickosti a poznávanie idiomatických výrazov, ktoré nekorešpondujú s materinským jazykom. Sú však dôležité, pretože odrážajú myšlienky a mentalitu ľudí, ich spôsob života, vzťah k sebe aj k okoliu. Idiémy obsahujú viac afektívnych prvkov ako koncepčných (Sioridze, 2018). Pomocou nich ľudia v každodennej komunikácii vyjadrujú svoje nálady, pocity a emócie, čo môže byť pre učiacich sa užitočné i príťažlivé.

Idiémy sa vyznačujú ustálenými, tradičnými zvláštnosťami, ktoré sú charakteristické pre stav danej spoločnosti. Vychádzajú zo symbolu, obrazu, metafory, významového posunu, ktorý sa uskutočňuje v konkrétnom sociokultúrnom kontexte (Rey, Chanteau, 2006). Predpokladom správnej a plynulej komunikácie v cudzom jazyku je chápanie spôsobu vnímania a interpretovania reality, správania a konania komunikačného partnera.

Výskumy ukazujú, že najtypickejšie ustálené výrazy sa týkajú ľudí a okolitého sveta, vzťahujú sa na ich vlastnosti, ich spôsob práce, každodenný život, používajú sa, keď chceme niečo konštatovať, oznámiť alebo vyjadriť, čo cítime (Sukowska, 2013). Tieto zistenia nás presvedčujú o tom, že frazémy a idiomy treba integrovať do výučby jazyka už od jej začiatku, pretože sú prítomné v bežných rečových zručnostiach. Vhodné sú v tejto fáze príslovia a porekadlá, ktoré sú viac-menej rovnaké vo viacerých jazykoch, napriek tomu, že vznikali v odlišných geografických, historických a spoločensko-kultúrnych podmienkach. Niekedy využívajú odlišný obraz či metaforu, ale vďaka rovnakej myšlienke, prípadne kľúčovým slovám sa dajú ľahko identifikovať (*la nuit porte conseil – ráno múdrejšie večera; se ressembler comme deux gouttes d'eau – podobat' sa ako vajce vajcu*).

Pri výbere idiomatických výrazov, ktorých význam nie je možné identifikovať na základe podobnosti s materinským jazykom či akejsi univerzálnosti, je na učiteľovi, aby našiel taký spôsob prezentovania idiómu, ktorý zodpovedá veku, jazykovej úrovni, študijnému zameraniu učiacich sa. Učiteľ sa môže inšpirovať odporúčaniami Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Podľa nich sa výučba na úrovni A zameriava na porozumenie a osvojenie si zdvorilostných fráz ustálených v bežných situáciách, na úrovni B na schopnosť vyrovnat' sa s variabilitou reči a lepšie ovládanie štýlov a idiómov, na úrovni C na aktívne ovládanie idiomatických a hovorových výrazov s uvedomením si konotačných úrovní významu (SERR, 2017, s. 78).

Príklady využitia frazeodidaktických metód a stratégií

Inšpirujúc sa teoretickými poznatkami, ale aj vlastnou pedagogickou praxou, uvádzame niekoľko príkladov využitia frazeodidaktických metód a stratégií, ktoré možno aplikovať vo vyučbe aplikovanej francúzštiny.

Vo fáze motivácie sa dá využiť obsahová a tematická rôznorodosť frazeologických výrazov a idiómov, napr. pre vzbudenie záujmu a zvedavosti študentov, nadviazaní kontaktu (*Aujourd'hui, il peut des cordes. Etes-vous dans votre assiette?*), naznačení témy učiva (*Les carottes sont cuites. C'est du gâteau*) atď. Pravidelným opakovaním si študent výrazy podvedome fixuje.

V procese objasňovania významu idiómov je vhodné postupovať od ľahšie identifikovateľných po úplne nezrozumiteľné. Existujú totiž francúzske idiomy, ktoré je slovenský študent schopný sám identifikovať, napr. na základe zhody s materinským jazykom (*oeil pour oeil, dent pour dent*); na základe sémantiky jedného z komponentov (*être trempé comme une soupe*); na základe syntagmy (*coude à coude*). Pri idiomatických spojeniach, ktoré sú pre nerodeného hovoriaceho na prvý pohľad nelogické (*train-train, casser sa pipe*), dekodovanie významu uľahčujú autentické dokumenty z médií. Kratšie audio či video dokumenty z internetu, dialógy, úryvky z monologických prejavov a pod. sú výbornou pomôckou, vďaka ktorej dokážu učitelia sa dekodovať význam idiomatického spojenia podľa danej situácie, kontextu, obrázku. Učiteľ má pritom na hodine iniciovať samostatnú alebo skupinovú prácu študentov, prípadne radiť a koordinovať interaktívne úlohy. Naopak väčšia časť jeho práce sa presúva do fázy prípravy aktivít, výberu dokumentov a ich didaktizácie. Okrem východiskových textov a materiálov je potrebné pripraviť aj vhodné cvičenia, napríklad priradovanie synonym (*loger le diable dans sa bourse – ne plus avoir un radis – être à sec – être fauché*); antonym (*avoir la langue bien affilée – tenir sa langue*); prirovnaní (*avoir un appétit de moineau – manger comme une mouche*). Pri poznávaní sémantiky idiómov sa študentom odporúča pracovať s výkladovými, prekladovými, synonymickými, frazeologickými slovníkmi, s tezaurami a korpusmi.

Pri fixácii sémantického významu idiómov sú vhodné cvičenia zamerané na ich tematizáciu, klasifikáciu, dopĺňanie, substitúciu, rekonpozíciu, dedukciu, preklad, komparáciu. V tejto fáze sa odporúča realizovať kombinovať metódy individuálnej, párovej a skupinovej práce.

Vo fáze aplikácie, ktorá sa začína väčšinou domácou prípravou, po ktorej nasleduje prezentovanie v triede, môže ísť o napísanie krátkeho príbehu, simulovanie rozhovoru, zobrazenie pantomímou, ilustráciou alebo vlastným videom a pod.

Na prekladových seminároch sa tiež dajú kombinovať stratégie individuálneho a skupinového učenia. Na samostatnú prácu pri hľadaní prekladových ekvivalentov v materinskom jazyku môže nadviazať skupinová diskusia o využití obraznosti, analógie, metafory v komunikačnom akte, taktiež o kultúrnych aspektoch súvisiacich s daným idiómom. Treba upozorniť aj na fenomén falošných priateľov, ktorý existuje takmer v každom jazyku a vyhnúť sa chybnému prekladu si vyžaduje vysokú úroveň jazykových znalostí (Mocková, 2022, s. 40).

V rámci výučby lingvistickej charakteristiky jazyka je zaujímavé analyzovať vlastnosti idiomatických konštrukcií, ako napr. ustálenosť, nerozložiteľnosť, nepreložiteľnosť a ilustrovať ich konkrétnymi príkladmi.

Záver

Aplikovanie frazeológie v cudzojazyčnej výučbe nie je pre učiteľa, ktorý nie je rodeným hovoriacim, jednoduchou úlohou. Okrem toho, že si musí sám dobre osvojiť význam frazeologizmu a možnosti jeho použitia, je dôležité, aby vedel túto rovnu jazyka aj vhodne zdidaktizovať. Hoci súčasné výskumy potvrdzujú, že je frazeológia neoddeliteľnou súčasťou reči a bežnej komunikácie, vo výučbe sa jej miesto stále podceňuje. V lepšom prípade sú frazeologizmy do vyučovania zaradené viac-menej ako prvok na rozptýlenie a pobavenie. Nazdávam sa však, že vzhľadom na súčasné potreby interkultúrnych kontaktov a neutíchajúci dopyt po profesionálnych prekladateľoch v rôznych odboroch, je výučba frazeológie v rámci jazykovej prípravy ešte naliehavejšou výzvou.

Keďže neexistuje univerzálna pedagogická príručka, ktorá by poskytla návod, čo presne z frazeológie učiť a ako pri tom postupovať, je na učiteľovi, pri implementovaní frazeologického bohatstva jazyka do výučby využiť všetky svoje skúsenosti a vlastnú intuíciu. motivačné, systematické, dostatočné a efektívne. K dispozícii má okrem slovníkov, databáz, korpusov aj odborné články, ktoré prinášajú teoretické poznatky, ako aj odporúčania z frazeodidaktickej praxe.

Literatúra

BALÁKOVÁ, D., ĎURČO, P. 2007. Frazeológia v súvislostiach. *Frazeologické štúdie V*. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku. In: *Jazykovedný časopis*, 59, 2008, č. 1 – 2.

CAVALLA, C., LABRE, V. 2019. L'enseignement en FLE de la phraséologie du lexique des affects. In: *Le Lexique des émotions*. UGA Éditions. Dostupné na: <<https://doi.org/10.4000/books.ugaeditions.7149>> p. 297-316> [5. 9. 2024].

GONZÁLES-REY, I. 2003. *La phraséologie du français*. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail.

GONZÁLES-REY, I. 2007. *Les expressions figées en didactique des langues étrangères*. Belgique: E.M.E & InterCommunications, coll.

GONZÁLES-REY, I. 2010. La phraséodidactique en action : les expressions figées comme objet d'enseignement. In: *La Clé des Langues*. Lyon: ENS LSH/DGESCO. Dostupné na: <http://cle.ens-lyon.fr/50293376/0/iche_article/2010> [2. 10. 2024].

MLACEK, J., ĎURČO, P. a kol. 1995. *Frazeologická terminológia*. Bratislava: SAV. Dostupné na: <https://www.juls.savba.sk/ediela/frazeologicka_terminologia/> [2. 9. 2024].

MLACEK, J., BALÁKOVÁ, D., KOVÁČOVÁ, V. 2009. *Vývin súčasnej frazeológie: východiská, podoby, uplatňovanie, akceptácia*. Ružomberok: KU.

- MOCKOVÁ, N. 2022. Jazyková interferencia u slovenských študentov španielčiny ako cudzieho jazyka. In: *Lingua et vita*, 21, s. 33 – 40.
- OLOŠTIAK, M. 2011. O frazeologickej motivácii lexikálnych jednotiek. In: *Slovenská reč*, 2011, roč. 76, č. 1 – 2.
- REY, A., CHANTREAU, S. 2003. *Le dictionnaire d'expressions et locutions*. Paris: dictionnaire Le Robert.
- SIORIDZE, M. 2018. *Les particularités des expressions idiomatiques à motivation culturelle*.
- SUŁKOWSKA, M. 2013. *De la phraséologie à la phraséodidactique. Études théoriques et pratiques*. Katowice: Wyd. Uniwersytetu Śląskiego.
- SUŁKOWSKA, M. 2016. Phraséodidactique et phraséotraduction : quelques remarques sur les nouvelles disciplines de la phraséologie appliquée. In: *Yearbook of Phraseology*, 7(1), pp. 35 – 54. Dostupné na: DOI: 10.1515/phras-2016-0003

Kontakt:

PhDr. Iveta Rizeková, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta aplikovaných jazykov
Katedra románskych a slovanských jazykov
Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava
Email: iveta.rizekova@euba.sk
ORCID: 0009-0009-1028-9657